

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 15 § lagen om statens säkerhetsfond

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om statens säkerhetsfond ändras så, att beloppet av de lån som upptagits till fonden, sammanräknat med fondens egna tillgångar samt givna borgensförbindelser och garantier, på en gång får uppgå till högst 20 000 milj. mk vid utgången av varje kalenderår. I överensstämmelse med statsrådets upplåning skall det vara möjligt att utöver ränte- och valutaväxlingsavtal ingå också andra garderingsavtal. På motsvarande sätt kan statsrådets

allmänna sammanträde, inom de gränser som det bestämmer, ge ministeriet och därutöver också statskontoret i uppdrag att fatta beslut om upplåningen samt om ränte- och valutaväxlingsavtal eller andra garderingsavtal.

Med tanke på skötseln av lånen föreslås i propositionen dessutom att alla lån som upptas till fonden skall upptas i statens namn.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Enligt 15 § 1 mom. lagen om statens säkerhetsfond (379/1992) kan till statens säkerhetsfond upptas lån om dess egna tillgångar inte förslår för behövliga stödlån eller andra stödåtgärder enligt nämnda lag. Lånebeloppet får, sammanräknat med fondens egna tillgångar samt givna borgensförbindelser och garantier, på en gång uppgå till högst 20 000 milj. mk. Lånen, med undantag för kortfristiga lån, upptas i statens namn.

Vid utgången av augusti 1997 hade offentligt bankstöd betalats till ett nettobelopp av 50 144 milj. mk. I beloppet ingår det stöd som beviljats av Finlands Banks och statens säkerhetsfonds medel samt av de anslag som reserverats i statsbudgeten. Dessutom har statsrådet fattat borgensbeslut till ett belopp av sammanlagt 32 000 milj. mk. Maximibeloppet för borgensförbindelser minskades 1996 med 10 000 milj. mk för Egendomsförvaltningsbolaget Arsenal Ab-koncernens

del. De principbeslut om sammanlagt 3 700 milj. mk som gällde andelsbanksgruppen och Merita Bank Ab förföll 1996 och 1997. Bindande borgensbeslut är i kraft till ett belopp av 18 045 milj. mk.

Av bankstödet har ett nettobelopp på sammanlagt 13 481 milj. mk betalats via statens säkerhetsfond. Av basköpesumman på 5 600 milj. mk för Sparbanken i Finland - SBF Ab har fonden fått 3 756 milj. mk i återbetalt bankstöd, sammanlagt 703 milj. mk i försäljningsvinst på försäljningen av börsaktier som erhållits som betalningsmedel för köpet, 686 milj. mk i återbäring av Sparbanken i Finland - SBF Ab:s egna kapital, 579 milj. mk av försäljningen av SBF:s s.k. specialuppföljningsposter och 500 milj. mk i återbetalning av stödlån till sparbankernas säkerhetsfond. Återbäringarna och försäljningsvinsterna har använts för att täcka fondens utgifter för låneskötseln. På detta sätt har behovet av anslag i statsbudgeten för ändamålet minskat.

Det beräknas att av det stöd som har be-

talts via statens säkerhetsfond återfås beloppet av Egendomsförvaltningsbolaget Arsenal Ab:s riskdebenturlån på 1 400 milj. mk och ca 1 000 milj. mk i återbäring av Omaisuu-denhoitoyhtiö Arsenal-Silta Oy:s kapitalbevis. Återbäringen av det belopp på 1 558 milj. mk som placerats i Egendomsförvaltningsbolaget Arsenal Ab som apportegendom är i väsentlig grad beroende av den allmänna samhällsekonomiska utvecklingen och de avgöranden som uppskattningsvis kommer att fattas vid utgången av år 2000, då Egendomsförvaltningsbolaget Arsenal Ab:s balansräkning nästan enbart kommer att omfatta fastighetstillgångar. När det gäller Yrityspankki SKOP Oy kommer statens säkerhetsfond enligt dagens beräkningar inte att få några betydande bankstödsåterbetalningar.

Det stöd som statens säkerhetsfond beviljar har huvudsakligen finansierats med fondens upplåning. De lån som upptagits till fonden är för närvarande följande, enligt kursen den dag lånen emitterades:

Emissionsdag	Kapital i utländsk valuta, milj.	Motvärde i mark, milj.
20.11.1992	DEM 1 000	3 153,7
23.11.1992	USD 2 000	10 040,0
26.2.1993	GBP 100	816,9
26.5.1993	ATS 2 000	973,8
24.6.1993	Statens serieobligationslån	1 349,0
1.7.1993	Lån från Kansallis-Osake-Pankki	2 585,9

Lånens motvärde i mark vid emissionen var sammanlagt 18 919,3 milj. mk, varav lånen i utländsk valuta uppgick till 14 984,4 milj. mk och de inhemska lånen till sammanlagt 3 934,9 milj. mk.

Lånetsiden för s.k. bulletlån i utländsk valuta, som skall återbetalas på en gång, är 5 och 7 år. Det inhemska serieobligationslånet skall betalas den 15 mars 2004. På lånet från Kansallis-Osake-Pankki amorteras i den takt som Omaisuu-denhoitoyhtiö Arsenal-Silta Oy (tidigare Siltapankki Oy) i sitt årliga bokslut bokför sina fordringar som slutlig förlust. På lånet amorterades 500,6 milj. mk år 1994, 600,9 milj. mk år 1995, 631,6 milj. mk år 1996 och 274,5 milj. mk år 1997.

Efter amorteringarna på lånet från Kansallis-Osake-Pankki har fondens stödfullmakt

på 20 000 milj. mk använts som följer:

Lån:

Utländska	14 984,4 milj. mk
Inhemska	1 927,2 milj. mk
Lån sammanlagt	16 911,6 milj. mk

Förbindelser:

Eka- och Haka-avtalen	400,0 milj. mk
GGFAM/FennoScandia	256,0 milj. mk
Resolution GGF Oy	45,0 milj. mk
Förbindelser sammanlagt	701,0 milj. mk

Använda fullmakter sammanlagt	17 612,0 milj. mk
Onvända fullmakter	2 387,4 milj. mk

För fondens utgifter för skötsel av lånen och för fullgörande av andra förbindelser reserveras årligen anslag i statsbudgeten. Åren 1992—1997 har sammanlagt 4 800 milj. mk reserverats i anslag. Fonden har lyft 1 281,5 milj. mk i anslag år 1993, 124 milj. mk år 1994, 400 milj. mk år 1995, 1 252 milj. mk år 1996 och 400 milj. mk fram till utgången av augusti 1997.

Den 13 november 1992 fattade statsrådet beslut om upplåning för statens säkerhetsfond. Enligt statsrådets beslut upptas för statens säkerhetsfond lån i utländsk valuta på den internationella kapitalmarknaden så, att deras motvärde i mark uppgår till sammanlagt högst 20 000 milj. mk och så att lånetiden är minst 2 år och högst 30 år. Finansministeriet har rätt att närmare bestämma om lånevillkoren och om beviljandet av förhandlings-, undertecknings- och övervakningsfullmakter. Upplåningsbeslutet är i kraft så länge bestämmelserna i 15 § lagen om statens säkerhetsfond gäller i oförändrad form.

Av de lån som har upptagits till fonden skall lån till ett belopp av 2 000 milj. USD och 1 000 milj. DEM betalas på en gång i november 1997. Lånens motvärde i mark är sammanlagt ca 13 700 milj. mk. I september 1997 återbärs till fonden ca 1 400 milj. mk och i december 1997 ca 1 000 milj. mk i bankstödsplaceringar. Riskdebenturlånet till Omaisuu-denhoitoyhtiö Arsenal-SSP Oy, som återbetalas i september, kan användas till amorteringar på lånen. Till övriga delar måste lånen finansieras på nytt.

Bestämmelsen i 15 § 1 mom. lagen om

statens säkerhetsfond lämnar rum för tolkning när det gäller frågan om på vilket sätt bestämmelsen möjliggör förhandlingar och avtal om upptagande av nya lån innan de lån som dessa skall ersätta har återbetalts. Amorteringar på lånen frigör fullmakt enligt bestämmelsen, men det är en tolkningsfråga om den nya upplåningen binder fullmakter som följer av lagen, trots att syftet med upplåningen är att finansiera den gamla lånestocken och inte att finansiera nya stödåtgärder. Det föreslås därför att momentet ändras så, att lånebeloppet får uppgå till högst 20 000 milj. mk vid utgången av varje kalenderår. Ändringen gör det möjligt att med ny upplåning förnya och återbetala lån som redan har upptagits för fondens verksamhet, samtidigt som återbetalningsprogrammen för lånestocken i mån av möjlighet anpassas till de bankstödsmedel som återbetalas till säkerhetsfonden och de anslag som i statsbudgeten har reserverats för skötseln av lån. På detta sätt kan fondens lån skötas på ett smidigt sätt.

Det stöd som beviljades av statens säkerhetsfonds medel finansierades till en början med kortfristiga lån från Finlands Bank. Efter stödbesluten ersattes den kortfristiga finansieringen med långfristig finansiering som upptogs i statens namn. Efter det att statsrådet genom en ändring av lagen om statens säkerhetsfond (857/1993) fick i uppdrag att fatta stödbesluten utgående från de anslag som reserverats i statsbudgeten, behövde kortfristiga krediter inte längre upptas till fonden. En smidig skötsel av fondens lånestock skulle kräva att också kortfristig finansiering kan upptas till fonden i statens namn. Det föreslås därför att momentet ändras så, att alla lån som upptas till fonden upptas i statens namn.

Avsikten är att ränte- och valutaväxlingsavtal fortsättningsvis skall användas i samband med fondens lån samt att det, på samma sätt som inom statsrådets upplåning, skall finnas beredskap att ingå också andra garderingsavtal. Det kan vara motiverat att ingå sådana avtal för att minska valutarisken eller sänka kostnaderna. Det föreslås därför att till momentet fogas ett omnämnande av andra garderingsavtal.

Den nuvarande kapitalmarknaden och de förändringar som sker på den förutsätter ett snabbt beslutsfattande. Det föreslås därför att momentet ändras så, att statsrådet i samband med fondens upplåning, i överensstämmelse

med den praxis som tillämpas också vid statsrådets övriga upplåning, skall ha rätt att ge ministeriet och alternativt också statskontoret i uppdrag att fatta beslut om upplåningen samt om ränte- och valutaväxlingsavtal eller andra garderingsavtal, inom de gränser som statsrådet bestämmer.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

Avsikten med förnyad finansiering är att få sådana lånetider och amorteringsprogram för de lån som upptas till statens säkerhetsfond att stora engångsamorteringar under ett och samma år kan undvikas. På detta sätt kan låneprogrammets verkningar bättre jämkas samman i den årliga statsbudgeten.

Propositionen har inga direkta ekonomiska verkningar på statsekonomi, eftersom finska staten i sista hand svarar för statens säkerhetsfonds förbindelser. Med beaktande av den räntenivå som rådde 1992 och 1993, och eftersom en del av krediterna har fast ränta, kan krediterna sannolikt ersättas med ny finansiering på förmånligare villkor än tidigare.

3. Beredningen av propositionen

Regeringens proposition baserar sig på den beredning som har utförts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet.

4. Ikraftträdande

Med beaktande av de i propositionen avsedda lån vilkas motvärde i mark uppgår till ca 13 700 milj. mk och vilka skall betalas den 20 och 23 november 1997 bör lagen träda i kraft i god tid före lånens förfallodagar. Lagen föreslås därför träda i kraft så snart som möjligt.

5. Lagstiftningsordning

Lagen om statens säkerhetsfond har stiftats i den ordning som 67 § riksdagsordningen anger. Statens säkerhetsfond är en statlig fond utanför budgeten. I propositionen föreslås en teknisk ändring av lagen, som inte i och för sig ökar fondens upplåningsfullmakter, utan endast möjliggör ny finansiering av tidigare upptagna lån. Lagändringen (245/1996), genom vilken också lagens 15 § ändrades, behandlades i riksdagen i vanlig

Lag

om ändring av 15 § lagen om statens säkerhetsfond

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 30 april 1992 om statens säkerhetsfond (379/1992) 15 § 1 mom., sådant
det lyder i lag 245/1996, som följer:

Gällande lydelse

15 §

Upplåning

Till fonden kan upptas lån om dess egna tillgångar inte förslår för behövliga stödlån eller andra stödåtgärder enligt denna lag. Lånebeloppet får, sammanräknat med fondens egna tillgångar samt givna borgensförbindelser och garantier, på en gång uppgå till högst 20 000 miljoner mark. Motvärdet av lån i utländsk valuta beräknas enligt den medelkurs som Finlands Bank noterade för valutan när lånet togs. Om upplåning till fonden samt om ränte- och valutaväxlingsavtal i samband med lånen beslutar statsrådets allmänna sammanträde, som kan ge ministeriet i uppdrag att fatta beslut om fondens upplåning samt om ränte- och valutaväxlingsavtal i samband därmed inom de gränser som statsrådets allmänna sammanträde bestämmer. Lånen, med undantag för kortfristiga lån, upptas i statens namn.

Föreslagen lydelse

15 §

Upplåning

Till fonden kan upptas lån om dess egna tillgångar inte förslår för behövliga stödlån eller andra stödåtgärder enligt denna lag. Lånebeloppet får, sammanräknat med fondens egna tillgångar samt givna borgensförbindelser och garantier, på en gång uppgå till högst 20 000 miljoner mark *vid utgången av varje kalenderår*. Motvärdet av lån i utländsk valuta beräknas enligt den medelkurs som Finlands Bank noterade för valutan när lånet togs. Om upplåning till fonden samt om ränte- och valutaväxlingsavtal *eller andra garderingsavtal* i samband med lånen beslutar statsrådets allmänna sammanträde, som kan ge ministeriet *eller statskontoret* i uppdrag att inom de gränser som statsrådets allmänna sammanträde bestämmer fatta beslut om fondens upplåning samt om ränte- och valutaväxlingsavtal *eller andra garderingsavtal* i samband med upplåningen. Lånen upptas i statens namn.

Denna lag träder i kraft den
1997.
